

Sygn. akt V U 77/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku W. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 6 grudnia 2013 r.

znak (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt: V U 77/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 grudnia 2013 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy W. G. prawa do emerytury. W uzasadnieniu tych decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie udowodnił wymaganych ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) 15 lat wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy decyzją z dnia 15 maja 2012r. uznał wnioskodawcy jedynie 3 lata, 4 miesiące i 3 dni takiej pracy w Przedsiębiorstwie (...) w O. Sp. z o.o. Pozostałe okresy wskazywane przez wnioskodawcę jako okresy pracy w warunkach szczególnych, tj zatrudnienie w:

- Przedsiębiorstwie (...) we W. w okresie od 20.02.1979 do 28.07.1979r.,
- (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w okresie od 07-08-1979 r. do 05-05-1988 r. ,
- firmie Usługi (...) od 01-04-1994 r. do 24-08-1995 r.,
- firmie (...) Spółka z o.o. w R. od 17-11-1996r. do 31-12-1996 r.,
- firmie (...) Spółka z o.o. w D. od 01-01-1997r. do 31-05-1998 r.,
- firmie (...) Spółka z o.o. w K. od 01-06-1998 r. do 20-07-1998r.,

organ rentowy nie uwzględnił z przyczyny nie przedłożenia na tą okoliczność odpowiednich dokumentów.

Odwołanie od powyższych decyzji złożył W. G., który domagał się zmiany decyzji przez zaliczenie do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w/w okresów pracy, podnosił, że wykonywał pracę kierowcy samochodów ciężarowych i betoniarza.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania, z powodu prawomocnego rozstrzygnięcia o prawie wnioskodawcy do emerytury w wyroku Sadu Okręgowego w Legnicy o sygn. akt VU 300/12 z dnia 9 października 2012 r. Ewentualnie wniósł o oddalenie odwołania, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca W. G., urodzony w dniu (...), 60 lat życia ukończył dnia (...) Na dzień 1 stycznia 1999 jego ogólny staż ubezpieczeniowy wynosi 25 lat, 0 miesięcy i 0 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 3 lata, 4 miesiące i 3 dni okresu pracy w warunkach szczególnych z okresu jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w O. Sp. z o.o. od dnia 28 sierpnia 1989 r. do 8 stycznia 1993 r. Wnioskodawca nie przystąpił do OFE.

Pierwszy wniosek o przyznanie prawa do emerytury W. G. złożył dnia 22 kwietnia 2011 r. Został on rozpoznany odmownie.

Kolejny wniosek o emeryturę z dnia 30 grudnia 2011 r. także był nieskuteczny, a odwołanie wnioskodawcy od wydanej na jego podstawie odmownej decyzji ZUS z dnia 23 lutego 2012 r. zostało prawomocnie oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 9 października 2012 r. w sprawie o sygn. akt VU 300/12.

Organ rentowy, w rozpoznaniu kolejnego wniosku W. G. z dnia 14 listopada 2013 r., dnia 6 grudnia 2013 r. wydał zaskarżoną decyzję ponownie odmawiającą przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na pracę w warunkach szczególnych, nie uwzględniając do wymaganego 15-letniego stażu pracy okresów zatrudnienia ubezpieczonego, poza jego pracą w Przedsiębiorstwie (...) w O.Sp. z o.o. od dnia 28 sierpnia 1989 r. do 8 stycznia 1993 r. w wymiarze jedynie 3 lat, 4 miesięcy i 3 dni.

(bezsporne)

Wnioskodawca od dnia 21 maja 1971 r. do 1 lipca 1972 r. w Jednostce Wojskowej nr (...) odbył praktyki w prowadzeniu i obsłudze pojazdów osobowych S. (...) i uzyskał uprawnienie do kierowania pojazdami kat. III, tj. pojazdami ciężarowymi o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony. W zaświadczeniu wydanym po ukończeniu w.w. kursu, błędnie wpisano, iż uprawnia ona do prowadzenia pojazdów kategorii C.

Od dnia 19 listopada 1973 r. do 1 czerwca 1974 r. wnioskodawca posiadał zezwolenie, wydane przez Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. z dnia 19 listopada 1973 r., do kierowania pojazdami powyżej 3,5 t.d.m.c. bez przyczep.

Prawo jazdy kategorii C (powyżej 3,5 t.d.m.c.) wnioskodawca uzyskał dnia 9 października 1978 r. na podstawie egzaminu państwowego.

Dowód: -pismo Starostwa Powiatowego w P. z dn. 20.10.2014 r. wraz z załącznikami (kopia zezwoleń i zaświadczeń) – k. 161-166.

Przebieg zatrudnienia wnioskodawcy do dnia 1 stycznia 1990 r. wyglądał następująco:

Wnioskodawca w okresie 20 sierpnia 1969 r. do 14 grudnia 1972 r. (3 lata, 3 miesiące i 26 dni) pracował we (...) Przedsiębiorstwie (...) we W. jako kopacz przy budowie wału ziemnego wokół pustego stawu osadowego. Jego praca polegała na wyrównywaniu kolein pozostawianych przez pracujące na budowie koparki i spycharki gąsienicowe. W

trakcie zatrudnienia wnioskodawca odbył zasadniczą służbę wojskową w okresie od 21 kwietnia 1971 r. do 17 lipca 1972 r.

Dowód: - akta ZUS, t. I: - świadectwo pracy – k. 11-12; zaświadczenie – k. 13; - przesłuchanie wnioskodawcy: k. 141v -142v, e-protokół z dn. 13.10.2014 r. – 00:39:38 – 01:14:04 oraz k. 201v-202, e-protokół 00:55:28-01:32:58.

W okresie od dnia 14 marca 1974 r. do 6 lipca 1974 r. (3 miesiące i 24 dni) wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Z. Placówka Terenowa w G. na stanowisku kierowcy, wykorzystując uprawnienia, jakie uzyskał na mocy zezwolenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. z dnia 19 listopada 1973 r. Obowiązki pracownicze ubezpieczony wykonywał przy użyciu samochodu ciężarowego S. (...) bez przyczepy, przekazanego do dyspozycji wnioskodawcy przez pracodawcę na mocy zgody z dnia 12 marca 1974 r. Przewoził nim artykuły spożywcze – mleko, alkohol, wędliny, chleb. Pracodawca dysponował ok. 7 samochodami ciężarowymi o masie powyżej 3,5 ton, w związku z czym nie zdarzały się przestoje techniczne z powodu awarii powierzonego samochodu. Pracodawca posiadał na stanie także samochody marki Ż., ale nie były one prowadzone przez wnioskodawcę w okresie jego zatrudnienia. Praca ubezpieczonego jako kierowcy samochodu ciężarowego z powyższego okresu była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy – co najmniej 8 godzin dziennie.

Dowód: - akta ZUS, tom I: -świadectwo pracy - k. 15-16;

- akta osobowe z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w N. – zgoda z dnia 12.03.1974, umowa o pracę;

- zeznania świadków: H. B. - k. 200v, e-protokół z dn. 30.03.2015 r. – 00:17:55-00:25:07; M. K. – k. 201, e-protokół z dn. 30.03.2015 r. – 0038:17-00:44:30;

- przesłuchanie wnioskodawcy: k. 141v -142v, e-protokół z dn. 13.10.2014 r. – 00:39:38 – 01:14:04 oraz k. 201v-202, e-protokół 00:55:28-01:32:58.

Od dnia 18 lipca 1974 r. do 24 lutego 1975 r. wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) we W.. Początkowo zatrudniony był na stanowisku kierowcy, a od dnia 30 sierpnia 1974 r. do 3 listopada 1974 r. (2 miesiące i 4 dni) otrzymał angaż betoniarza i pracował przy obsłudze pomp S., tj. montowanych na samochodach ciężarowych, wylewając fundamenty. Następnie od 4 listopada 1974 r. przechodził kurs na malarza, po czym dnia 3 stycznia 1975 r. został przeniesiony ze stanowiska kursanta-malarza, na stanowisko malarza, zgodnie ze złożonym wnioskiem o zmianę angażu. W toku zatrudnienia wykorzystał 4 dni urlopu bezpłatnego, tj. 14,15, 17 i 19 lutego 1975 r.

Dowód: - akta osobowe z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) we W. – umowa o pracę, angaż, wniosek z dn. 3.01.75r., świadectwo pracy;

- przesłuchanie wnioskodawcy – j.w.

Od dnia 20 marca 1975 r. do 13 września 1975 r. (6 miesięcy i dwa dni) wnioskodawca pracował również na stanowisku robotnika budowlanego we (...) Przedsiębiorstwie (...) Oddział w R..

Dowód:- akta ZUS, t. I: - świadectwo pracy – k. 21-22.

Od dnia 10 października 1975 r. do 31 lipca 1976 r. wnioskodawca był zatrudniony we (...) Przedsiębiorstwie (...)Sp. z o.o. na stanowisku kierowcy samochodu Ż..

Dowód: - akta ZUS t. I: zaświadczenie – k. 23, świadectwo pracy – k. 25-26.

W okresie od 28 lipca 1976 r. do 13 listopada 1976 r. wnioskodawca był kierowcą we (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) we W.. W umowie o pracę jego stanowisko określono jako „kierowca tabela 1”. W tamtym czasie wnioskodawca nie posiadał uprawnień do prowadzenia samochodów ciężarowych o masie powyżej 3,5 tony.

Dowód: - akta ZUS, t. I: świadectwo pracy – k. 27-28;

-akta osobowe z okresu zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Nr (...) – umowa o pracę;

- pismo Starostwa Powiatowego w P. z dn. 20.10.2014 r. wraz z załącznikami (kopia zezwoleń i zaświadczeń) – k. 161-166.

Następnie wnioskodawca podjął zatrudnienie w (...) Spółdzielni (...) w B. jako betoniarz przy wyrobie pustaków, gdzie był zatrudniony od dnia 26 kwietnia 1977 r. do 12 maja 1977 r.

Dowód : - akta ZUS, t. I– świadectwo pracy – k. 29-30;

-przesłuchanie wnioskodawcy – j.w .

Kolejny okres zatrudnienia wnioskodawcy przypada od 8 lipca 1977 r. do 13 października 1978 r., gdy zajmował stanowisko kierowcy w Przedsiębiorstwie (...) we W.. Początkowo w pracy wykorzystywał samochód Ż., następnie od 01 lutego 1978 r. był kierowcą wózka-ładowaczem. Przewoził głównie materiały budowlane. Zdarzało się, że używał także do przewozu większych materiałów samochodu S. (...) lub 29. Od 12 maja 1978 r. prowadził samochód T.i jednocześnie na podstawie umowy zlecenia zawartej z pracodawcą wykonywał czynności spedycyjne. Zatrudnieni w przedsiębiorstwie kierowcy mieli za zadanie także rozładować przewożone towary o wadze do 50 kg.

Dowód: - akta ZUS, t. I– świadectwo pracy – k. 31-32;

- akta osobowe z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) we W. – umowa o pracę, angaże, umowa zlecenia.

- zeznania świadków: R. K. - k. 200v-201, e-protokół z dn. 30.03.2015 r. – 00:17:55-00:25:07.

-przesłuchanie wnioskodawcy – j.w .

Od dnia 27 października 1978 r. do 10 lutego 1979 r. (3 miesiące i 15 dni) wnioskodawca pozostawał w zatrudnieniu w Spółdzielni (...) w O.. Wykonywał wtedy pracę kierowcy samochodów o masie powyżej 3,5 tony, tj. cysterny do mleka S. o ciężarze całkowitym 10 ton. Mleko było odbierane przez niego z wielu rozlewni, zawsze na pierwszą zmianę – od godziny 6.00 do 14-15:00.

Dowód: - akta ZUS, t. I– świadectwo pracy – k. 33-34;

- zeznania świadka: F. S. – k. 201, e-prtokół z dn. 30.03.2015 r. – 00:45:44-00:54:00;

-przesłuchanie wnioskodawcy – j.w .

Od dnia 20 lutego do 18 lipca 1979 r., czyli przez 5 miesięcy i 7 dni ubezpieczony pracował w (...) Oddział (...) W. jako kierowca samochodu K. z naczepą o masie powyżej 3,5 tony, wożąc piach, żwir, koks i węgiel. Początkowo ubezpieczony pozostawał w okresie próby, następnie pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy – używając tego samego samochodu ciężarowego od dnia 20 lutego 1979 r.

Dowód: - akta ZUS, t. I– świadectwo pracy – k. 31-32;

- akta osobowe z okresu zatrudnienia w (...) – umowa o pracę, angaże, karta obiegowa, odpis prawa jazdy, arkusz weryfikacyjny;

-przesłuchanie wnioskodawcy - j.w .

W okresie od 7 sierpnia 1979 r. do 5 maja 1988 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w W.. Początkowo do dnia 28 marca 1980 r., czyli przez 7 miesięcy i 21 dni stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace betoniarza przy użyciu betoniarki T.. W ramach powierzonych na tym stanowisku

obowiązków pracowniczych obsługiwał betonomieszarkę T. (...), tj. prowadził i eksploatował maszynę, odpowiadał za jej sprawne działanie, muł kilka razy dziennie, łądował i wylewał beton na budowie. Prace wylewania betonu trwały także zimą, po dodaniu dodatków przeciwmrozowych. Od 29 marca 1980 r. do 31 marca 1981 r. pracował na budowie eksportowej Nr (...) (...) w K., ZSRR. W tym czasie wnioskodawca wykonywał pracę malarza, bowiem mimo jego wniosku o zmianę angażu, pracodawca nie wyraził zgody na powierzenie mu na budowie eksportowej pracy kierowcy samochodu ciężarowego, z uwagi na deficyt pracowników do prac wykończeniowych.

Po zakończonej podróży powrotnej w dniach od 1 do 2 kwietnia 1981 r. wnioskodawca wykorzystał czas wolny za odpracowane wolne soboty od dnia 3 do 7 kwietnia 1981 r., a następnie przebywał na urlopie wypoczynkowym w okresie od 8 kwietnia 1981 do 12 maja 1981 r.

Od dnia 13 maja 1981 r. do 16 kwietnia 1982 r. ubezpieczony był montażystą na budowie obiektu (...). Pracował przy stawianiu słupów, legarów betonowych i ścian z wielkiej płyty. Nie wykonywał wtedy prac spawalniczych ani prac pomocniczych przy spawaniu.

Od 20 czerwca 1982 r. do 30 kwietnia 1984 r. (1 rok i 11 dni) przebywał na drugim kontrakcie eksportowym, gdzie pracował stale i w pełnym wymiarze obowiązującego go czasu pracy w charakterze betoniarza przy wylewaniu posadzek w kilkunastopiętrowych blokach na osiedlu przy Elektrowni (...).

Po powrocie do kraju w dniach 1-2 maja 1984 r. wykorzystał urlop wypoczynkowy – od 3 do 9 maja oraz od 17 do 31 maja 1984 r., a także urlop bezpłatny od 10 do 16 maja 1984 r.

Od 20 czerwca 1984 r. do 9 kwietnia 1987 r., czyli przez 2 lata, 9 miesięcy i 20 dni wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy i stale obowiązki kierowcy samochodów ciężarowych T. o masie całkowitej do 12 ton. Przewoził nimi piach i żwir na budowę.

Od 10 kwietnia 1987 r. do 30 kwietnia 1988 r. świadczył pracę kierowcy – dozorczy na budowie eksportowej, po czym po powrocie przebywał na urlopie niewykorzystanym za rok poprzedni od 3 do 9 maja 1988 r., a następnie na urlopie pokontraktowym do 12 maja 1988 r.

Dowód: - akta ZUS, t. I – świadectwo pracy – k. 39-40;

- akta osobowe z okresu zatrudnienia w (...) – umowy o pracę, angaże, karta obiegowa, karty urlopów, życiorys;

- zeznania świadków: Z. B. – k. 102; L. G. – k. 117

- przesłuchanie wnioskodawcy - j.w .

Od dnia 31 lipca 1989 r. do 8 stycznia 1983 r. W. G. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w O. Sp. z o.o. i okres ten został uznany przez organ rentowy za pracę w warunkach szczególnych.

Następnie wnioskodawca podjął zatrudnienie w firmie Usługi (...) na okres od 1 kwietnia 1994 r. do 24 sierpnia 1995 r. Początkowo od 1 kwietnia 1994 r. do 22 stycznia 1985 r. (9 miesięcy) przebywał na urlopie bezpłatnym, a od 23 stycznia 1985 r. do 28 lutego 1985 r. korzystał ze zwolnienia lekarskiego. Łączny staż jego pracy w tej firmie, po uwzględnieniu w.w. okresów nieskładkowych, wynosi 1 rok, 2 miesiące i 13 dni. W tamtym czasie wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę kierowcy samochodu ciężarowego –t. o ciężarze całkowitym 40 ton. Wykonywał trasy międzynarodowe. Pracodawca na stanie przedsiębiorstwa posiadał tylko samochody o ciężarze powyżej 3,5 tony.

Dowód: - akta ZUS, t. I – świadectwo pracy – k. 45-46;

- akta osobowe z okresu zatrudnienia w Usługi (...) – umowa o pracę, karta przebiegu zatrudnienia, wniosek o urlop bezpłatny, informacja ZUS;

- zeznania świadków: L. S. – k. 139- 140; D. M. – k. 141 v, e-protokół z dn. 13.10.2014 r.: 00:33:11 – 00:38:30;

-przesłuchanie wnioskodawcy -j.w .

Od 20 do 28 czerwca 1996 r. zajmował stanowisko kierowcy-konwojenta w firmie (...) (...) w G..

Dowód: - akta ZUS, t. I– świadectwo pracy – k. 47-48;

-przesłuchanie wnioskodawcy - j.w .

Pozostałe kolejne okresy zatrudnienia wnioskodawcy do dnia wejścia w życie ustawy emerytalnej mają łącznie wymiar 1 roku, 10 miesięcy i 3 dni i miały miejsce w następujących firmach:

- (...)Sp. z o.o. w R. – od 17 listopada do 31 grudnia 1996 r. (1 miesiąc i 14 dni) na stanowisku kierowcy międzynarodowego;

- (...)Sp. z o.o. w D. – od 1 stycznia 1997 r. do 31 maja 1998 r. (1 rok i 5 miesięcy) na stanowisku kierowcy na przewozach międzynarodowych;

- (...) Sp. z o.o. w K. – od 1 czerwca do 20 lipca 1998 r. (miesiąc i 20 dni) na stanowisku kierowcy na przewozach międzynarodowych;

- (...) Sp. z o.o. w K. – od 2 listopada 1998 r. do 31 grudnia 1998 r. (1 miesiąc i 29 dni) na stanowisku kierowcy-mechanika.

Wnioskodawca wykonywał trasy międzynarodowe, głównie między M. a Hiszpanią.

Dowód: - akta ZUS, t. I– świadectwa pracy – k. 49- 56 ;

- zeznania świadka: G. W. – k. 84, e-protokół SO w K. z dn. 16.07.2014 r. – 00:01:07 – 00:13:30;

-przesłuchanie wnioskodawcy – j.w .

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy zasługiwało na uwzględnienie.

Odnosząc się na wstępie do wniosku organu rentowego o odrzucenie odwołania, Sąd uznał, że nie zachodzą przesłanki do jego uwzględnienia, pomimo, że przedmiot obu spraw – niniejszego oraz o sygn. akt VU 300/12 jest tożsamy. Sąd miał na uwadze, że orzecznictwo Sądu Najwyższego ugruntowuje pogląd, że wydanie przez organ rentowy nowej decyzji, także co do świadczenia będącego przedmiotem wcześniejszej decyzji i postępowania wcześniej zakończonego prawomocnym wyrokiem sądu, wszczętego w wyniku wniesienia od niej odwołania, uprawnia ubiegającego się o świadczenie do wniesienia kolejnego odwołania do sądu, a wszczęta w ten sposób sprawa cywilna nie jest sprawą o to samo świadczenie w rozumieniu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Przepis ten daje podstawę do odrzucenia odwołania tylko wówczas, gdy zostało ono wniesione od decyzji już wcześniej zaskarżonej odwołaniem, które zostało oddalone prawomocnym wyrokiem. Natomiast odwołanie od nowej decyzji organu rentowego podlega merytorycznemu rozpoznaniu, zgodnie z zasadą przewidzianą w art. 83 ust. 2 u.s.u.s. (por. wyrok SN z 5.04. 2011r. w sprawie IIIUK 116/10, wyrok SN z 23.03.2010r. w sprawie IIUK 251/09, postanowienie SN z 16.10.2009r. w sprawie IUK 116/09). Sąd miał też na względzie, iż ponowny wniosek ubezpieczonego o emeryturę w wieku obniżonym spełniał wymogi z punktu widzenia jego dopuszczalności w świetle art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a w niniejszym postępowaniu sądowym skarżący zaproponował szereg nowych dowodów, niebadanych w poprzednim postępowaniu. Generalnie nowe zdarzenia zachodzące po uprawomocnieniu się orzeczenia mogą spowodować przekształcenie treści praw i obowiązków stron stosunku ubezpieczenia społecznego, gdyż nie jest wykluczone spełnienie się lub upadek przesłanek materialnoprawnych prawa do świadczeń. Zasadą rządzącą tymi stosunkami jest właśnie możliwość

wzruszenia ustaleń stanowiących podstawę faktyczną orzeczeń, także przez wydanie nowej decyzji organu rentowego w tym samym przedmiocie. Zmiana okoliczności i powołanie nowych dowodów zawsze otwierają Sądowi drogę do ponownego rozpoznania sprawy i dokonania ponownej oceny okoliczności, na które powołuje się ubezpieczony dochodząc swych praw, z uwzględnieniem stanowiska zajętego we wcześniejszych postępowaniach sądowych, co też Sąd uczynił w niniejszej sprawie.

Przechodząc do oceny zasadności odwołania W. G. należy wskazać, że spór pomiędzy stronami ograniczał się do faktu, czy wnioskodawca ma wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. W tym zakresie Sąd ograniczył się do ustalenia, jakie okresy zatrudnienia do 1 stycznia 1999 r. i w jakim wymiarze mogły podlegać uwzględnieniu.

Zgodnie z treścią art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 01 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Z dyspozycji § 4 ust. 1 tego rozporządzenia wynika, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, ma okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Niezbędną przesłanką uznania danego zatrudnienia za zatrudnienie w warunkach szczególnych jest wykonywanie pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym nie tyle na danym stanowisku wymienionym w akcie resortowym, co przyporządkowanie jej do rodzaju wyodrębnionego w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. Tym samym nazwa zajmowanego stanowiska nie ma znaczenia decydującego znaczenia w świetle przepisów cytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r., gdzie jest mowa o wykonywaniu „prac” w szczególnych warunkach, a nie o zatrudnieniu na stanowiskach zaliczanych do szczególnych.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zakład pracy winien wydać pracownikowi zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach, opierając się wyłącznie na posiadanej dokumentacji. Dokument taki jest podstawowym dowodem wykonywania tego rodzaju pracy dla organu rentowego rozpoznającego wnioski o emeryturę. W postępowaniu sądowym rzeczywisty charakter pracy w spornym okresie ubezpieczony może wykazywać wszelkimi środkami dowodowymi, dopuszczalnymi w świetle uregulowań Kodeksu Postępowania Cywilnego (por.: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984r., III UZP 48/84, niepubl.).

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że uzupełniony w stosunku do poprzedniego postępowania sądowego, zgromadzony w niniejszym postępowaniu materiał dowodowy nie był wystarczający do uznania, że wnioskodawca legitymował się ponad 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych na dzień 1 stycznia 1999 r.

Zdaniem Sądu, do niekwestionowanego przez organ rentowy ogólnego stażu pracy w wymiarze 3 lat, 4 miesięcy i 3 dni, należało zaliczyć także następujące okresy zatrudnienia wnioskodawcy:

- od dnia 14 marca 1974 r. do 6 lipca 1974 r. (3 miesiące i 24 dni) w Przedsiębiorstwie (...) Filia Nr (...) w Z. Placówka Terenowa w G. na stanowisku kierowcy,

- od dnia 30 sierpnia 1974 r. do 3 listopada 1974 r. (2 miesiące i 4 dni) w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) we W. na stanowisku betoniarza;

- od dnia 27 października 1978 r. do 10 lutego 1979 r. (3 miesiące i 15 dni) w Spółdzielni (...) w O. na stanowisku kierowcy;

- od dnia 20 lutego do 18 lipca 1979 r. (5 miesięcy i 7 dni) w (...) Oddział (...) W. jako kierowca samochodu K. z naczepą o masie powyżej 3,5 tony;

- od 7 sierpnia 1979 r. do dnia 28 marca 1980 r. (7 miesięcy i 21 dni) w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w W. jako betoniarz, od 20 czerwca 1982 r. do 30 kwietnia 1984 r. (1 rok i 11 dni) na kontrakcie eksportowym jako betoniarz oraz od 20 czerwca 1984 r. do 9 kwietnia 1987 r. (2 lata, 9 miesięcy i 20 dni) jako kierowca samochodów ciężarowych T. o masie całkowitej do 12 ton;

- od 1 kwietnia 1994 r. do 24 sierpnia 1995 r. (1 rok, 2 miesiące i 13 dni – po uwzględnieniu okresów nieskładkowych) w firmie Usługi (...) na stanowisku kierowcy t..

Jakkolwiek wnioskodawca nie dysponował za powyższe okresy świadectwami pracy w warunkach szczególnych, to z zeznań świadków : H. B., M. K., F. S., Z. B., L. G., L. S. i D. M. oraz dokumentacji osobowej i odnośnie posiadanych przez wnioskodawcę uprawnień kierowcy samochodów ciężarowych wynika, że w spornych okresach wnioskodawca pracował u tych wszystkich pracodawców albo jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, która to praca wymieniona została w Wykazie A w Dziale VII pod poz. 2 w.w. rozporządzenia, bądź wykonywał prace betoniarskie, ujęte w Wykazie A w Dziale V pod poz. 4 w.w. rozporządzenia. Prace te wykonywał stale i w pełnym wymiarze obowiązującego go czasu pracy u wyżej wymienionych przedsiębiorstwach. Świadcowie zeznający na okoliczność powyższych okresów w sposób spójny i dokładny opisali sposób i zakres prac wykonywanych przez wnioskodawcę. Zdaniem Sądu nie ma podstaw, by odmówić tym zeznaniom wiarygodności, zwłaszcza, że świadkowie ci byli współpracownikami ubezpieczonego w tamtych okresach jego zatrudnienia i wykonywali podobne prace kierowcy samochodów ciężarowych lub betoniarza. Powyższe, zdaniem Sądu, pozwala na przyjęcie, że wnioskodawca w podanych okresach legitymuje się pracą kierowcy i betoniarza, wykonywaną w warunkach szczególnych, wliczaną do wymaganego stażu takiej pracy przy dochodzeniu emerytury z art. 184 ustawy emerytalnej. Sąd wziął też pod uwagę, że w powyższych okresach pracy skarżącego na stanowisku kierowcy, posiadał on tymczasowe lub stałe uprawnienia do kierowania powierzonymi przez pracodawcę pojazdami, co tym bardziej potwierdza wiarygodność zeznań świadków i przesłuchania wnioskodawcy, które są tożsame w swej treści i korelują z treścią dokumentów w aktach osobowych wnioskodawcy z powyższych okresów zatrudnienia. Odnośnie wskazanego okresu pracy w warunkach szczególnych w (...) W. i (...), Sąd uznał za wiarygodne i wystarczające wyjaśnienia wnioskodawcy w tym zakresie, jako szczegółowe i znajdujące potwierdzenie w jego aktach osobowych zgromadzonych przez tych dwóch pracodawców.

Zaliczenia powyższych okresów do stażu pracy w warunkach szczególnych powoduje, że po ich zsumowaniu z okresami takiej pracy uznanymi przez organ rentowy w wymiarze 3 lat 4 miesięcy i 3 dni, wnioskodawca legitymuje się 11 latami, 1 miesiącem i 19 dniami takiej pracy, zatem okresem nieprzekraczającym wymagane 15 lat.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dawał zdaniem Sądu podstaw, by za pracę w warunkach szczególnych uznać pracę wykonywaną przez wnioskodawcę w pozostałych okresach jego zatrudnienia, wskazywanych przez niego w kwestionariuszach dotyczących okresów składkowych i nieskładkowych załączanych do wniosku o emeryturę.

Przede wszystkim praca, jaką wykonywał jako kopacz przy budowie wału stawu osadowego w okresie 20 sierpnia 1969 r. do 14 grudnia 1972 r. w czasie jego zatrudnienia we (...) Przedsiębiorstwie (...) we W., nie jest ujęta jako praca w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze. Z twierdzeń wnioskodawcy, które Sąd uznał za wiarygodne, była to praca fizyczna, bez użycia maszyn budowlanych, z użyciem podstawowego sprzętu ręcznego do równania ziemi, jaka nie została objęta w.w. rozporządzeniem.

Sąd nie dał wiary wnioskodawcy, że będąc zatrudnionym w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) we W. od dnia 18 lipca 1974 r. do 29 sierpnia 1974 r. pracował jako kierowca samochodów powyżej 3,5 tony, zaś od 4 listopada 1974 r. do końca zatrudnienia u tego pracodawcy, mimo że przechodził kurs na malarza, i otrzymał angaż malarza, dalej pracował jako kierowca tych samych samochodów. Twierdzenia wnioskodawcy w tym zakresie są bowiem sprzeczne z dokumentami z akt osobowych wnioskodawcy, z których wynika, że sam wnosił o angaż malarza. Ponadto w tych dwóch okresach nie dysponował on prawem jazdy kategorii C, ani zezwoleniem tymczasowym na prowadzenie samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony.

Jeśli idzie o okres od 20 marca 1975 r. do 13 września 1975 r. (6 miesięcy i dwa dni) wnioskodawca nie przedstawił żadnych dowodów na okoliczność, iż na stanowisku robotnika budowlanego we (...) Przedsiębiorstwie (...) Oddział w R. w rzeczywistości podejmował jakąkolwiek pracę sklasyfikowaną jako praca w warunkach szczególnych w w.w. rozporządzeniu

Także jego praca na stanowisku kierowcy samochodu Ż., wykonywana od dnia 10 października 1975 r. do 31 lipca 1976 r. na rzecz (...) Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. nie jest objęta w.w. rozporządzeniem, gdyż samochód tego typu nie przekracza ciężaru 3,5 tony, a nadto wnioskodawca nie dysponował w tamtym czasie uprawnieniami kierowcy kategorii C.

Bark było także podstaw w zebranych materiale dowodowym na uwzględnienie skarżącemu pracy na stanowisku kierowcy w okresie od 28 lipca 1976 r. do 13 listopada 1976 r. we (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) we W.. Zeznania wnioskodawcy są w tym zakresie niewystarczające, nie znajdują potwierdzenia w jego aktach osobowych, które w żaden sposób nie dają możliwości wywnioskowania jakiego samochodu używał w pracy. Nadto także w tamtym okresie skarżący nie posiadał odpowiednich uprawnień na samochody ciężarowe.

Z powodu braku wystarczających dowodów, pozwalających na określenie rzeczywistego charakteru pracy wnioskodawcy w (...) Spółdzielni (...) w B., także okres od dnia 26 kwietnia 1977 r. do 12 maja 1977 r. nie został przez Sąd uwzględniony. Wnioskodawca zeznał, iż pracował jako betoniarz przy wyrobie pustaków, co nie mieści się w pojęciu prac betoniarskich w rozumieniu poz. 4 Działu V wykazu a w.w. rozporządzenia.

Kolejny okres zatrudnienia wnioskodawcy przypada od 8 lipca 1977 r. do 13 października 1978 r. w Przedsiębiorstwie (...) we W., gdzie ubezpieczony zajmował stanowisko kierowcy Ż., od 01 lutego 1978 r. był kierowcą wózków ładowniczych, a od 12 maja 1978 r. prowadził samochód T.. Wszystkie te pojazdy nie mają ciężaru powyżej 3,5 tony. Sąd dał wiarę wnioskodawcy, że mimo braku uprawnień używał także do przewozu większych materiałów samochodu S. (...) lub (...), co jednak miało miejsce jedynie okazjonalnie, co jest niewystarczające do zaliczenia mu tego okresu jako pracy kierowcy samochodów ciężarowych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Mając na uwadze obraz rzeczywistego zakresu obowiązków wykonywanych przez wnioskodawcę od dnia 13 maja 1981 r. do 16 kwietnia 1982 r. w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w W. jako montażysta na budowie obiektu (...), to podobnie jak praca kopacza, była ona zwykłą pracą fizyczną i jakkolwiek była pracą ciężką, to nie została uznana za pracę w warunkach szczególnych w.w. rozporządzeniem.

Z kolei praca ubezpieczonego dla tego samego przedsiębiorstwa od 10 kwietnia 1987 r. do 30 kwietnia 1988 r. nie może być uznana za pracę kierowcy z pozycji 2 Działu VII Wykazu A w.w. rozporządzenia, gdyż łączył ją z pracą dozorcę na budowie. Zatem praca na stanowisku kierowcy w tamtym okresie nie była wykonywana przez niego w pełnym wymiarze obowiązującego go czasu pracy.

Z tych samych przyczyn, tj. łączonego angażu Sąd nie uwzględnił także zatrudnienia od 20 do 28 czerwca 1996 r. na stanowisku kierowcy-konwojenta w firmie (...) w G..

Mając na uwadze, iż pozostałe podlegające ewentualnemu uwzględnieniu do stażu pracy w warunkach szczególnych okresy zatrudnienia wnioskodawcy u pozostałych przedsiębiorców dają łącznie wymiar 1 roku, 10 miesięcy i 3 dni, Sąd odstąpił od rozważań odnośnie tych okresów. Ich wymiar bowiem, przy uwzględnieniu uznanego już przez organ rentowy i Sąd łącznego okresu pracy wnioskodawcy 11 lat, 1 miesiąca i 19 dni, jest niewystarczający do wylegitymowania się 15-letnim wymaganym stażem takiej pracy, przez co rozważania w tym zakresie pozostawały w niniejszej sprawie bezprzedmiotowe.

Tym samym, w ocenie Sądu, wnioskodawca nie udowodnił, że legitymuje się 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, a w konsekwencji nie spełnia wszystkich warunków do przyznania mu prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ust.1 ustawy emerytalnej.

Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.